Neue Beiträge zur systematischen Insektenkunde

Herausgegeben als Beilage zur „Zeitschrift für wissenschaftliche Insektenbiologie" von H. Stichel, Berlin, und redigiert unter Mitwirkung von G. Paganetti-Hummler, Vöslau, Nieder-Oesterreich.

Das Blatt erscheint nach Bedarf in zwangloser Folge und kann nur in Verbindung mit der „Zeitschrift für wissenschaftliche Insektenbiologie" bezogen werden.

Band II. **Berlin, 15. November 1922.** **Nr. 11.**

Lepidoptera pro fauna italica nova, additis specierum formarumque novarum descriptionibus. I.

Ab **Alexandro Costantinio** mutinensi aucta.

Agrotis lepida m., nova species. (*)*) Structura crassiore quam *xanthographa* F., sed alis vero brevioribus, latioribusque: anticis supra intensius obscure-spadiceis: lineis transversis nigris tribus simplicibus (= illis *umbrosae* Hb.): submarginali crassiore, intus effusa. — Maculis concoloribus: reniformi parte infera adumbrata per cuneo crassiusculo nigro basim-versus circa venam submedianam appendiculata et vasculari poster aperta (hiata): ambabus nucleo uno vasculari-reniformi tenuiter flavo-circumscripto et a lineola una flava (etiam basaliter post maculam orbicularem, super venam submedianam prolongata) conjuncto, fere ut in *rectangula* F. efformantibus. Macula claviformi carente. — Alis posticis sordide-albidis, magis quam in *xanthographa* F., exterius infumatis et puncto discoidali bene signato.

Regium Lepidi, 14. IX. 1919, ♂ (1216 in coll. Franz Philipps); 25. IX. 1921, ♀ (in coll. Turati); Sestola, IX. 1921, ♀ (Trti., i. l.).

Mamestra treitschkei Boisduval; *pugnax* Hb. 726—7. — Habitat, sec. Stgr. & Rbl. et A. Spuler: Gallia mer.

Specimina nostra:**) Italia sept. (Aemilia), 1908 (Roncrio [Bologna]: V. 15, 22, ♂♂ gen. I. — Fiori), 1913 (S. Anna Panaro [Modena]: VIII. 4, ♀ gen. II. — Cstni.).

Apamea rubella Duponchel. — Hab.: Gal. m. or.; Val.; Istria etc., cui adde:

Specim. nostra: It. sept. (Aem.), 1912 (M. Gibbio, Croce [Modena]: IX. 17, ♂. — Cstni.), 1919 (Bononia: IX. 17, ♂. — Fiori).

Luperina dumetorum Hb.-Geyer, 839. — Hab.: Gal. m. or. (Digne), cui adde:

Italia centr. (Abruzzi), 1898 (Arapietra, VII. 27. — Fiori [Turati det.]).

---

*) Hae species (*) quae in litteris Prof. J. Lo Priorio (ut Praesidenti Soc. Natur. & Mat., Modena), ann. 1920 et 1921 subjectae fuerunt: sed ms. (nondum) haud edita. — A. Costni.

**) Dri. Attilio Fiorio, pro multa data collectionis suae mihi oblata et subjecta, atque Cl. Comiti Eq. Torq. Aemilio Turatio pro doctae sententiae suae (de quibus semper et munifice elargiti fuimus), immortales ago eis gratias. — A. Costantini. (Herrn Doctor Att. Fiori meinen besten Dank für die so vielen Daten, die er mir in so liebenswürdiger Weise gegeben hat, sowie Herrn Grafen Em. Turati für die sehr vielen wertvollen Bestimmungen und Meinungen. — A. Cstni.)

Hydrœcia petasitis Doubleday (H.). — Hab. notum, cui adde:
Italia centr. (Toscana ad confinem Aemilianum), 1908 (Taviano, aestate [Grandi leg.] — Fiori [Turati det.]).

Hydrœcia turatii Cstni., „Entom. Zeitschr.“, Frankfurt a. M., a. 1913. — Prob. est bona sp. (Cstni.).
Italia sept. (Aemilia), 1910 (Mutina [M. Gibbio, super scaturiginem rivi Cruci], X. 4, ♂ typus aliq. detrito, adhucque unicus. — Cstni.).

Hydrœcia leucographa Borkhausen; Cstni., „Entomologische Zeitschrift“, Frankfurt am Main, 1911. — Hab. notum, cui adde:
Italia sept. (Aemilia), 1910 (Mutina, X. 9, ♀. — Cstni.), 1913 (Bononia, X., ♂ — Carpano, i. l., 1914); It. centr., ante 1911 certe (Liguria occid., ♂♀. — Trti., i. l., 16. II. 1911).

Caradrina albina Eversmann. — Hab.: Uralia, Rossia m. or., Saisan, Ala Tau, Issyk-Kuhl, Fergana, Kuku-Noor, Altai, Pontus, cui adde:
Italia merid. (Campania), 1912 (Neapolis [Resina, ad pedem Montis Vesuvii], IV. 7, ♀: f. *parthenopea* m. et gen. *vernalis* m.; dilute-signata, sed magna. — Cstni.).

Caradrina leucoptera Thunberg; (*) *fuscicornis* m. et auctorum (Spuler I, 231), nec Rbr., quoniam *fuscicornis* Rbr. = *kadeni* Frr. sec. Warr. ex Hampson in Seitz! — Hab.: Scand. c., Fennia, Ural m. (*quadripunctatae* F. var. et ubique ab.?!); ut sp. distincta (et est Scrophularia ramosissima nutrimentum suum exclusivum) certe per areas videtur et videmus, sic in: Gal. m., Cors., cui adde:
Italia sept. (Aemilia): Bononia, IX. 17 [♂], X. 27 [♀] (Fiori, 1919 [Cstni. det.]); Regium-Lep, IX. 11 [♂], 20, 21, 26, 27 [♀♀ pl.], X. 1, 27 [♀♀] (Cstni., 1920—21). Nota. — Quamvis huj. sp. antennis pro maxima parte sunt quidem intense-fuscis, nomen fuscicornii Ramburi incertum esse mihi videtur, ergo refutandum! (Costni).

Caradrina aspersa Rambour. — Hab. notum, cui adde:
Italia sept. (Aemilia), 1908 (Mutina [Monte Gibinm], VI. 24, ♀. — Cstni. [634] — 707 in coll.) — Pro Fauna italica vero subnova! (Cstni.).

Caradrina alsinides m., n. species: (*) *C. alsinii* affinis, sed alis vero amplioribus, alar. ant. mac. cellularib. majoribus, orbiculari perfecter rotunda, ambabus fusco-repletis et valde appariscentibus; caterum haec species tam similis est ad alsinem Brahm, quam sp. *taraxaci* Hb. (*blanda* Tr., nec Hb.) ad superstem Tr. similiat!
Hab.: Italia sept. (Aemilia): Mutina (M. Gibio) VI. 8, 25, ♂♂ (Cstni., 1910, 1913); Regium — L., VI. 14, 15, 17 ♂♂ (Cstni., 1919—1922); Sestola, VII 21, ♂♂ (Fiori, 1905). [1])

Caradrina lenta Treitschke; Fiori Andrea, Bull. Soc. Ent. It., 1881 (Curó det.); Pozzi, Atti Soc. Nat. Modena, 1892; Costni., „Ent. Zeitschr.“ Frankf. a. M, 1911 (♀ ab. *excaecata* Cstni.). — Hab. notum, cui adde:
It. sept. (Venetia Julia): Goritia, V. 31, ♀ (Fiori, 1919); Aemilia: agro mutinensi, VI. (Pozzi, ante 1892), M. Gibio, V. 26, Regium-L., V. 31, ♂♂ (Cstni., 1911 et 1912): gen. I; Casinalbo, VIII. 6, 15, 17, 19, 21, 24, 31, ♂♂, ♀♀ (Fiori, 1893—1914), Mutina, VIII., ♂♂♀♀, M. Gibio, VIII. 18, 19, 20, ♀♀, Regium-Lepidi, VIII. 21, 23, 27, ♂♂, ♀ (Cstni, 1906—1922 [661—2 in coll.]), Osservanza, VIII. 21, ♀ (Fiori, 1911 [Trti. det.]): gen. II, cum forma *lentina* Stgr. et ab. plur. (Cstni. det.).

[1]) ab. *pulverosa* m., et *detersa* m. (= *levis* Stgr. ?), notandae. — A. Costni.

Taeniocampa opima Hb. 424, firma Hb. 676—7. — Hab. notum, cui adde:

Italia sept. (Aemilia), 1886 (Casalia [Bon.], III. 22. — Fiori [Calb. det.]), 1910 (M. Gibio [Mutina], IV. 8, ♂. — Cstni.).

Orthosia humilis Fabricius. — Hab. notum, cui adde:

Italia sept. (Aemilia), 1912 (M. Gibio [Mutina], X. 16, ♂. — Cstni.).

Calophasia lunula Hufnagel, ab. ♂: alar. ant. lineis ordinariis mediis albis duabus, circa plicam dorsalem confluentibus.

Typus: M. Gibio, 27. V. 1911 (coll. E. Turati).

Cucullia scrophulariphaga Rambur. — Certissime a *blattariæ* Esp. sp. est distincta (sec. specim. uno typico nuper a me capto). — Hab.: Corsica, Sardinia (Trti. „Record“ entomol., 1913), cui adde:

Italia sept. (Aemilia): Regium Lepidi, 1921 (VI., ♂. — Costni.).

Cucullia xeranthemi Boisduval. — Hab. notum, cui adde:

Italia sept. (Aemilia): M. Gibio, V. 20, 25, 29, ♂♂ pl. (Cstni., 1909 et 1910).

Heliothis nubigera Herrich-Schaeffer. — Hab. notum, cui adde:

Italia sept. (Aemilia): Regium L., 1911 (VI. 25, ♂♂ [alae]. — Cstni. leg. et determ.).

Heliothis guidellii m. n. sp. Cl. Comiti Guidellio de Com. Guidi — Mutinensi — dico.

Affinitas primaria cum *armigera* Hb., sed multo minor: alar. expansio mm. 27, ♂. Flavo-grisescenti, fusco-conspersa; alar. anter. maculis ordinariis duabus magnis, quadrangularibus, fusco-centratis: reniformi cum parte sua infera fasciam extramedianam attingit; umbra mediana ear. alar. valde crassiore, nitida et magis prope basim in marg. intern. exeunte, et fascia antemarginali obscura supra subtusque aliq. ad illam *nubigerae* similis, sed magis sinuosa. Alis posticis fascia fusca marginali latiore quam in *armigera*. Punctis limbalibus in alis ant. et post. omnibus et omnino nullis. Ciliis lineola simplice ferruginea prope basim divisis.

Typus: Agro Mutinensi, aestate? (Luppi C. leg. — In coll. Cstni.): ♂ uno integro condita.

Herminia crinalis f. *barbierii* m., forma (ab.) nova. ♂ uno: alar. signaturis omnibus crassiorib.; puncto et lunula discoid. valde conspicuis; lineis ordin. mediis duabus propiorib.: antemediana magis a basi remota extramediana crassa et in alis ant. et posticis idem lunula cellulari intersecante. Umbra mediana carente. Fimbria alarum omnium albido-punctata. Alar. expansio, mm. 28. — ♀♀ 2 sunt melaniticae tantum, et sine linearum median. anastomosis, necque umbræ medianae absentia: quin imo, ista intensiore est. — Eg. Dri. Barbierio dico.

Typus: Regium L., VIII. 1921, ♂ (Cstni. In coll. F. Philipps).

Hypenodes costæstrigalis Stephens. — Ab. ♀: Alis omnib. et corpore omnino nigro-infuscatis: vix in alis anterioribus striga transversa extramediana apud marginem anteriorem albicante.

Typus: Regium Lepidi, VIII. 1921 (♀♀ transitionibus ubique). — Cstni. (In coll. F. Philipps. — Colonia s. Rh.).

Larentia candidaria m., n. species: prope *albulatam* est locanda! Ab *albulata* differt præ statura majore, alisque omnino magis dealbatis et fascia mediana alar. anter. latiore, ex lineis (riguis) fuscis quatuor (nec tribus) constituta; quarum una antemediana insulata, punctulata,

tribus postmedianis propioribus, exteriore fere non sinuata necque angulata (quin imo illa *albulatae* est extus prominenter angulata intusque sinuata) sed verum ex punctis nigris consecutis super costas subrecte instructa. — Spatiis albis inter lineas antemarginales et lineam exteriorem fasciae medianae (= illam lineam qui distaliter ipsam fasciam conterminat), interque extrabasalem et medianam insulatam, valde latioribus quam in *albulata* L.; linea distali ex punctis nigris-albisque efformata; fimbria omn. alarum fusco-alboque spatiata; area basali alar. anteriorum fasciis flavo-fuscis angustioribus repleta.

Hab.: Le Pozze (Fiumalbo), Apennini Mutinensi in regione abietum, mense julio (9. VII. 1910). — ♂♂ et ♀♀ plurib. ab A. Costnio captis.

Phybalapteryx polygrammata f. *mesotypata* m., forma (ab.) nova et aliq. singularis: Alis anticis subfalcatis, area mediana ear. alar. detersa, strigulis transversis tenuibus; alis posticis multo minoribus quam illis speciminum typicorum *polygrammatæ* Bkh. (an hybr. × inter istam et *Mesotype virgata* Rott.?!).

Typus: S. Clemente (Mutina), IV. 19, ♀ (Cstni., 1909).

Boarmia bistortata Göze. Italia sept. (Aemilia): Regium L., 1921—1922 (VI. 23—30, VII. 1, VIII. 6 etc.: ♂♂ tant. — Cstni.).

Chloephila fiorii Costantini, Atti Soc. Nat. e Matem. Modena, a. XLIV, 1911, pp. 81—4, figg. 1 et 2, ♂ et ♀ (cum figg. 3 et 4: *prasinana* L., ♂ et ♀): Gen. *Hylophila* Hb.; Rocci, „Atti Soc. Ligustica di Sc. Nat. etc. „Genova, a. 1915, vol. XXV, Nr. 2, pag. 100 (Nota); Cstni., Atti Soc. Nat. e Matem., Modena, a. LI, serie V, vol. V, 1919 - 20: (Subgenus *Chloëphila* Cstni., novum.); *hongarica* E. Warren in Seitz, „Die Großschm. der Erde“, pars I, vol. III, p. 297, tab. 53, figg. color. K. 7—8, ♂ et ♀ (imag. dimidia pars!), Stoccarda, 5. I. 1913 (editio in lingua gallica).

Miltochrista miniata f. *philippsi* m., forma (ab.) nova: Alar. anteriorum lineis ordinariis nigris duabus propioribus: antemedianam a basi remota, extramedianam incrassata, sed simplice, non sagittata, et ambabus valde approximatis et circa venam V (Spul.) subconfluentibus; inter ipsas area mediana angusta et (prasert. antice) nigrata. Area submarginali lineolis longiusculis nigris juxta venas exornata: non quidem punctata.

Typus: Regium L., VIII. 1921, ♀. (In coll. F. Philipps.)

Comacla senex Huebner. — Hab. notum, cui adde:

Italia sept. (Aemilia): Mutina, VIII. 18, ♀ (Cstni., 1912).

Melissoblaptes bipunctanus Zeller. — Hab.: Eur. centr., Livonia, cui adde:

Italia sept. (Aemilia): ♀♀ duabus certæ (Fiori [Cstni. det. 1920, IV.]).

Crambus contaminellus f. *sticheli* m., forma (ab.) melanotica (cl. H. Stichelio dicata): ♂, alis anticis omnino nigrescentibus: vix lineis ordin. obliquis nigris nitidis 2 etiam distinctis. Alis posticis magis infuscatis, sed corpore omnino et venis majoribus (2 vel 3) alar. anter. ex basi usque ad 1/3 al. longitud., vero sordide lutescentibus et perspicuis.

Typus: Regium L., 16. VI. 1921 (Cstni. leg. — In coll. Trti.).

Crambus languidellus Zeller. — Hab.: Car., Dalm., cui adde:

Regium L., 29. V. 1922 (Cstni. det.).

Homœosoma cretacella Roeßler. — Hab.: Germ. oc., Anglia, Bat., Sib., Australia, cui adde:

Italia sept. (Aemilia), 1919 (Regium L., IX. 18, ♀. — Cstni. [Nro. 1218 in coll. Turati.]).

Euzophera renulella m., n. sp. (*) — ♂: differt a *fuliginosella* Hein. ex statura paulo minore (alae anterioris long.: mm. 6 (sex) et ex macula una parva ad extremitatem cellulae discoïdalis sita; quam peculiarem renulam est lutosa et brunneo-circumducta, et caret in specie affini supradicta, sec. auctorum descript.[1]) et figuræ (E. Trti. i. l., X. 1920).

Typus: Saliceta S. G. (Mutina), IX. 1906: ♂ circa ad lum. volatum. (Cstni. [92 in coll. m.]).

Eccopisa effractella Zeller. — Hab. notum, cui adde:

Italia sept. (Aemilia), 1919—21 (Regium L., V—VI. et VII—VIII.; Mutina, VIII. 1906 [Cstni. (♂♂ et ♀♀, Nri. 96 et 1045 in coll. m.)] et Bononia, ♂♀ (Fiori [Cstni. 1920 det.]).

Asarta œthiopella f. *majella* m., forma nova: paullo major et strigis albis crassioribus.

Hab.: Italia centr. (Aprutio): Gran Sasso, ♂ (Fiori [Cstni. det.]).

Hypochalcia dignella Huebner. — Hab. notum, cui adde:

Italia sept. (Aemilia): Agro mutinensi, ♂ (Fiori [Cstni. det.]).

Salebria formosa Haworth. — Hab. notum, cui adde:

Italia sept. (Aemilia): 1917 (Regium, VII. 25 [♀], VIII. 15 [♂]. — Cstni. [Trti. det.]: 403 et 473 in coll.), ante 1920 (Mutin. [Casin.?] et Bononia, VI. et VIII., ♂♂♀♀. — Fiori [Cstni. det.]), 1921 (Regium, VII. 16 [♂], VIII. 2, 5, 8, 9, 11 [♂♂ et ♀♀ pl.]. — Cstni. [ab. plur. et una, ♀, luculenta, cum umbra antemediana alar. anter. deleta (VIII. 8), a me lectis]); Italia centr. (Marche): 1920 (Janum, VII. 26 [♀]. — Fiori, c. s.).

Nephopteryx rhenella Zincken. -- Hab. notum, cui adde:

Italia sept. (Aemilia): ante 1900 certe (♀. — Fiori [Cstni. det.]).

Rhodophœa dulcella Zeller. — Hab. notum, cui adde:

Italia sept. (Aemilia): 1920 (Bononia, V. 8; Casinalbo, VIII. 20 [♂♂, gen. I et II]. — Fiori [Cstni. det.]).

Aglossa guicciardii m., n. sp. (*) Cl. Equi Torq. Maur. Prof. Dri. Jos. Guicciardio reverenter dico. — Minor quam *pinguinalis* L.: alis ant. longioribus, angustioribusque. Colore praecipua lutea-cuprescenti: non griseo-nigrescenti; linea extramediana in alis ant. et post. magis prope marg. distalem scripta, minus dentata et erecte in costam I incipiente. Alarum omnium area mediana latiore clarioreque, magis detersa et punctis marginalibus perspicuis nigris. — Sp. propria hanc esse puto.

Typus: Regium Lepidi, 14. VII. 1921 (♀, in coll. m.).

Actenia brunnealis f. *lividalis* m., forma n. — Omnino nigro-livida, capite luteo; alar. anter. strigis duabus antice albidioribus, postice flavidis et rufo-conterminatis (♂ et ♀, cum transitionibus ad formam typicam [castaneo-grisea, vel pallide-nucinea] et magnitudine valde variabile).

Typus: Regium L., VIII. 19, 26, 29, 31, ♂♂ et ♀♀. — Cstni., 1919 et 1921.

(Sequitur pars II.)

---

[1]) Spulerio me refero.